

КОВТУНЕНКО Ю.В.
ОЛЕКСІЙЧУК А.Г.

ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ВИЗНАЧЕННЯ, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ЗАВДАННЯ АНАЛІЗУ

**Ковтуненко Ю.В. – к.е.н., доц. каф. обліку, аналізу і аудиту,
Олексійчук А.Г. – студентка
Одеський національний політехнічний університет**

В нинішніх умовах, коли економіка переживає кризу і підприємства змушені мобілізувати всі наявні внутрішні ресурси, велику роль відіграє аналіз фінансових результатів їх діяльності. Фінансовий аналіз підприємства дозволяє проконтролювати рух потоків його грошових коштів та простежити витрати всіх видів ресурсів, наявних у розпорядженні. Крім цього, за допомогою фінансового аналізу можна спрогнозувати відокремлені показники підприємства та фінансову діяльність в цілому.

Фінансовий результат – це показник господарської діяльності підприємства, збільшення або зниження обсягу прибутку (збитку) за конкретний проміжок часу. Підсумковий фінансовий результат залежить від обсягів реалізації товарів (робіт, послуг) за основним видом діяльності організації та інших доходів [1].

Головні завдання аналізу фінансових результатів діяльності підприємства (рис.1).

Рис. 1 – Завдання аналізу фінансових результатів

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства має такі головні елементи дослідження:

- зміна кожного показника за аналізований поточний період («горизонтальний аналіз» показників фінансових результатів за звітний період);
- дослідження структури відповідних показників та їх зміни («вертикальний аналіз» показників);
- зміна показників фінансових результатів за відповідний період («трендовий аналіз» показників) [2].

Головною метою для будь-якого підприємства, незалежно від його розмірів, виду діяльності і зайнятості робочих, є отримання кінцевого фінансового результату, тобто прибутку.

У Національному положенні (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3] надані такі визначення прибутку та збитку:

- прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати;
- збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

Класифікація фінансових результатів є самим важливим моментом бухгалтерського обліку на будь-якому підприємстві. Вона показує основні етапи організації бухгалтерського обліку фінансових результатів, а також вибір всіх методів обліку, аналізу, контролю, планування та моделювання управлінських рішень (рис 2)

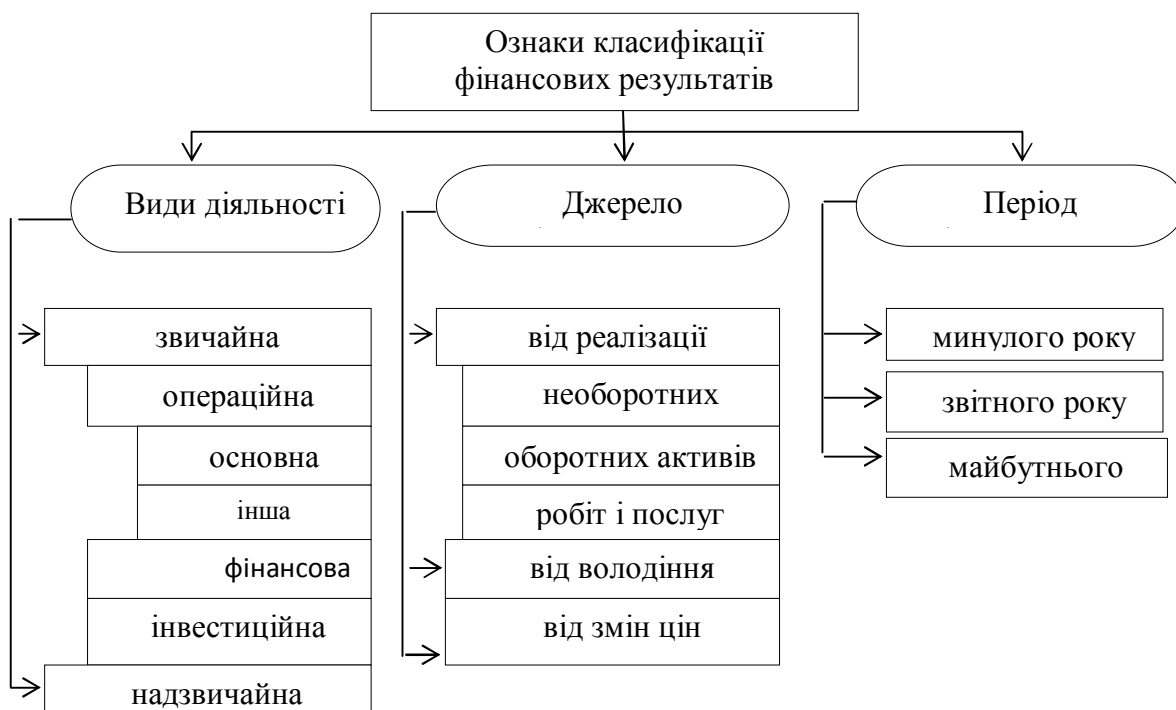

Рис. 2 – Класифікація фінансових результатів

Згідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» фінансовий результат (прибуток або збиток) повинен визначатися і відображатися в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності згідно з принципом нарахування та відповідності доходів та витрат. При цьому доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів.

Види фінансових результатів в залежності від стадії формування доходів та витрат можна виділити згідно до нормативного підходу до визначення фінансових результатів, тобто згідно до правил складання фінансової звітності. З погляду на структуру першого розділу звіту про фінансові результати у відповідності до П(С)БО 1 [3], складається зі створення фінансових результатів підприємства та їх види, які наведені у таблиці 1 [4-5]:

Таблиця 1 – Види фінансових результатів за формою «Звіту про фінансові результати»

Доходи	Витрати, податки та відрахування
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)
Інші операційні доходи	Адміністративні витрати
	Витрати на збут
	Інші операційні витрати
1. Фінансові результати від операційної діяльності	
Дохід від участі в капіталі	Втрати від участі в капіталі
Інші фінансові доходи	Фінансові витрати
Інші доходи	Інші витрати
2. Фінансові результати до оподаткування	
	Податок на прибуток
3. Чистий фінансовий результат	

Рахунок 79 «Фінансові результати», як і більшість синтетичних рахунків, має субрахунки:

791 «Результат операційної діяльності»

792 «Результат фінансових операцій»

793 «Результат іншої діяльності» [6].

Аналітичний облік фінансових результатів проводиться за їх характером, видами продукції, товарів, робіт, послуг та іншими напрямками, отриманими підприємством самостійно.

Первинними документами при відображенні накопичення фінансових результатів деяких видів діяльності та віднесення до складу нерозподіленого прибутку (збитку) є довідки та розрахунки бухгалтерії.

Проблеми аналізу фінансових результатів є дуже важливими та дуже актуальними, а також потребують великої уваги у зв'язку із труднощами економічного сьогодення країни та нестабільності і невизначеності у нормативно-правовій базі обліку.

Саме тепер фінансовий результат відіграє важливу роль, адже від нього залежить не тільки майбутнє підприємства, а й держави; тому, що з доходів складається ряд державних фондів, які йдуть на підтримку деяких бюджетних програм та інші важливі заходи; а також створення фондів підприємства, та поповнення його власних коштів.

Також, найважливішим є недопущення збитку в діяльності підприємства, оскільки в умовах жорсткої конкуренції та виживання – це крах для підприємства, його банкрутство.

Отже, фінансовий результат – це прибуток або збиток який отримує господарюючий суб'єкт в результаті своєї діяльності. Таким чином, фінансовий результат є одним з важливих економічних показників, який узагальнює усі результати господарської діяльності та дає комплексної оцінки ефективності цієї діяльності.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI (Редакція станом на 15.04.2017) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Волощук Л.А. Финансовый анализ : [учебн. пособ.] / Л.А. Волощук, М.А. Юдин; [под ред. С.В.Филипповой]. – К.: Освіта України, 2012. - 328 с. Режим доступу:http://economics.opu.ua/naukova-baza/voloschuk_fin_analiz.pdf
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] / положення: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (Редакція станом на 14.03.2017) [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
4. Власова Н.О. Ефективність формування фінансових результатів підприємств роздрібною торгівлі: монографія / Н.О. Власова, І.Ю. Мелушова; Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Х., 2008. – 256 с.
5. Ковтуненко Ю.В. Основні підходи дослідження методик аналізу фінансових результатів діяльності підприємства / Ю.В. Ковтуненко, А. Усманова // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – №5/1. – С.31-33
6. Наказ Міністерства фінансів України Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку від 18.06.2015 № 2573 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0269-17>